

AZ ENTENTE BULGÁRIÁHOZ.

Szófiából jelentik: A hármass entente kormányai panaszt emeltek Szófiában, hogy a bolgár hatóságok Dedeagacs bolgár kikötőn átengedték a Törökországnak szánt hadianyagot. A barátságos tárgyalások során a bolgár kormány kijelentette, hogy a semlegeség megővését a legszigorubbán értelmezi és Dedeagacsra át semmilyen hadianyag nem ment Törökországnak. Ezt az entente tudomásul vette, így tehát az a hír, hogy az entente flottája blokkirozná Dedeagacsot, nem felel meg a valóságnak.

A CURIE ELSÜLYESZTÉSE.

Genf, december 30. Párisból táviratozók: A francia tengerészeti kormány most emlékezett meg először a Curie tengeralattjáró naszád pusztulásáról. A miniszterium jelentésében ezeket mondja:

— A Curie francia tengeralattjáró naszád, amely különvált a flottától, hogy önállóan végezzen katonai hadműveleteket az osztrák-magyar hadihajók ellen, nem tért vissza a hajórajhoz a megszabott időre, tehát, úgy látszik, igazak a külföldi lapoknak ama hírei, hogy a Curie elsüllyesztették és legénységét fogságba ejtették.

AZ ENTENTE TERVE A SEMLEGES ÁLLAMOKKAL.

Bern, december 30. A francia képviselőház költségvetési bizottságában az elnök megnyitó beszédében azt fejtegette, hogy a szövetségeseknek szigorú blokáddal meg kell akadályozni, hogy a német birodalom és Ausztria-Magyarország számára eleséget szállítsanak. Mihelyt bekövetkezik a blokád, az ellenség ereje megtörik és eleség hiányában a német birodalom legkésőbb áprilisban vagy májusban kénytelen lesz a háborút abbahagyni. A Temps, amely a költségvetési bizottság elnökének beszédét közli, szükségét látja annak, hogy a szövetségesek gyakoroljanak nyomást a semleges államokra a német birodalom és az osztrák-magyar monarchia ellen végrehajtandó blokád sikere érde-

kében s ily módon lehetetlenné fog válni, hogy Németország és Ausztria-Magyarország külföldről eleséggel láthassa el magát.

HIREK

0000

Adakozzunk a Vörös Kereszt Egyesületnek!

Segítsük a hadbavonultak családjait és az elesettek hozzátartozóit!

Harcoló katonáink karácsonya.

— Az ajándékokat pontosan megkapták. —

(Saját tudósítónktól.) A legaktuálisabb kérdés, amely most bizonyára napról-napra sok százezer érző, aggó, fájdó és reménykedő szívet nyugtalanít, az: vajjon kellő időre megérkeztek-e a katonai ajándékesomagok a táborba? E kérdés nagy fontossága közérdeklő volta arra készítetett bennünket, hogy valamennyi illetékes helyen, főként pedig a tábori posta igazgatóságánál és a hadtestparancsnokságon fővárosi tudósítónk által összegyűjtsük az erre vonatkozó adatokat.

Az eljárás során megállapíthattuk, hogy a karácsonyi csomagok kezelése, továbbítása és kikézésítése, a lehetőség határain belül a legnagyobb precizitással történt. Mindazok, akiknek a csomagok szállítása körül teendőjük volt, nemcsak hivatalos igyekezettel, de ezen túl terjedő buzgósággal és főként meleg szívvél végezték munkájukat.

Ennek a nagy igyekezetnek meg volt az az eredménye, hogy valamennyi gyűjtőállomásról még kellő időben indíthatták utnak a csomagok százezreit, hogy ezeknek nagy része még a karácsonyi ünnepek folyamán a címzettek kezébe került.

Pontosan megkapták csomagjaikat mind azok a katonák, akik Magyarországon vagy Ausztriában helyőrségi szolgálatot teljesítenek. Még a kárpátvidéki háborús operációk színhelyén állomásozó seregrészek is legnagyobb részben hozzájutottak küldeményeikhez,

ámbar itt természetesen a vasúti forgalom korlátozása és a rossz utvonalak miatt egyes állomásokon csomagtorlódásra került a sor. Ugyanilyen torlódás volt a délkeleti forgalmi csomópontokon is, ahol a névre szóló küldemények igen nagy része még kézbesítésre vár. Mindaz azonban nem jelenti azt, hogy e seregrészek ajándék nélkül maradtak. Északkeleti vármegyék közönsége áldozatkészséggel gondoskodott arról, hogy az elsősorban őket védelmező katonák ünnepet ülhessenek, a közigazgatási hatóságok fejei s az ottani választókerületek országgyűlési képviselői karácsony előtt állandóan talpon voltak, önkéntes trénesapatokat szerveztek s a katonai parancsnokságok pártfogásával még a tűzvonalba is eljuttatták az általános, nem egyéni címzett csomagokat. Ebben az igyekezetükben annyira mentek, hogy még egyes, nyolc-tíz főből álló kis őrségkülönítményekről sem feledkeztek meg s több ízben külön autóbilt indítottak utnak az ilyen kis őrségek meglátogatására. Konkrét adatként említjük meg, hogy egy Kassától északra operáló hadtest — amelynek karácsonyi ellátásáról osztrák városok gondoskodtak — nyolc napon át szakadatlanul kaptak ötven kocsiából álló önkéntes tréne utján csomagokat.

A csomagoknak a harevonalba, különösen pedig a galíciai hadműveletek színterére való kikézésítésénél figyelemmel voltak a küldemények tartalmára is. Ételneműeket, romló árukat, buszféléket soronkívül továbbítottak, míg a meleg ruhákat tartalmazó csomagokat egyelőre visszatartották. Ezidő szerint ugyanis az északkeleti haretéren meleg ruhára szükség nincs, valamennyi seregrészt már eddig is elláttak ruhafélével s az időjárás meglehetősen enyhe, úgy, hogy a hideg ellen fokozottabb védelemre szükség nincsen.

A téli ruhafélék kézbesítésére csak január közepe felé kerül a sor. Addigra mostani védőruhák használhatatlanná válnak s előreláthatóan keményebb hidegre is csak ezidőtájt kerül sor.

Ezzel az intézkedéssel nagyon megkönnyítették a tábori posta munkáját, mert épen ruhafélékből állnak a legterjedelmesebb és legnagyobb csomagok s így ez egyáltalán

Orosz törekvés a román kultúra ellen.

Írta: Isac Emil.

A Pester Lloyd hasábjain hetekkel ezelőtt, egy cikket közöltem, amelyben megjósoltam, hogy a románság a háborúban nem fog a szláv imperializmus szolgálatába állani, hanem inkább a középhatalmakat fogja támogatni. Azóta sok minden történt s az események igazolták sejtélemlimet.

A monarchia románjai, mint a hadsereg katonái ugy vitézségükkel, mint áldozatkészségükkel kitüntették magukat. A román királyság latinsága visszautasítja még a gondolatot is a tradíció elleni merényletnek s a mi lehetetlennek tetszett, valóság lett: a román kormány meg tudta őrizni a román állam semlegességét, és nem becsátkozott bele kalandos vállalkozásokba.

A háború kezdetén, mikor még az elején voltunk mindennek, nem lett volna célszerű filozófolni és kulturproblematákat fejtegetni, de most, mikor a fegyverek ereje „fait accompli“-k elé állított országokat és embereket s Nyugat-Európa térképén is figyelemreméltó változások történtek, a filozófiai boncolgatásnak is meg van a létjogosultsága.

Az események elé vágni vagy jóslni mindenesetre most sem volna helyén való, de a román kultúra szempontjából megállapítható, hogy az Andrejew által „Európát mentő“-nek nevezett szláv kultúra ebben a háborúban inkább a cárizmust, mint az intellektualizmust szolgálja, mert hiszen a szlávok máig még nem adták tanujelét annak, hogy ezt a háborút a civilizáció szolgálatában akarják végigküzdeni. Konstatálható már

most is, hogy az oroszok bennünket, románokat, a legkevésbé sem kímélték ebben a háborúban. Amint pusztították Galiciában a nagyszerű német kultúra emlékeit, ugyanúgy összerombolták Bukovinában is a román kultúra symbolumait: a esernovici heregprímás templomát és palotáját összelőtték, felgyújtották a román bojárok kastélyait, száz és száz román parasztot kiraboltak s megtiltották a román nyelv használatát (épen úgy, mint Besszarábiában). Az orosz kormány természetesen mindent cáfol, de e cáfolatokkal szemben ugyebár elég Stere tanárra, a kiváló tudósra, a román parlament alelnökére hivatkozni?

Ámbar — ezek a tények relative igazán nem fontos ismertetőjelei az orosz pszichének. A szlávok, akik már a tizennegyedik század óta ki akarták irtani a latin balkánt — egészen más büntetésekre is képesek. Az orosz imperializmus, győzelme esetén, Potemkin mintájára, kikezdené esellel és kétszínűséggel a román kultúrát is. Mindenekelőtt, — a mint ezt már a 17-ik században is megtette, a román templomi könyveket átíratná cirill betűkkel. (Hivatkozva Puscarinre, a kitűnő kánon tudósra és Jorgára.) Ez a megbecsülni a román vallásnak Besszarábiában már keresztül is van vive. Az egyetlen újság a „Dunarea“ is csak paraszláv nyomtatásban jelenhetik meg.

A román vallás elszlávosítása után ethnikai harcot indítanak a román kultúra minden ága: a sajtó, irodalom, művészet és tudományok ellen. A sajtóra ráoktrojálnak Wittének „ős orosz“ eszméit s így rövid időn belül a románok ugyanolyan helyzetben vannak, mint a lengyelek Oroszországban, a kikről Sienkiewicz ha jól emlékszem egy Tol-

stoj Leóhoz intézett válasziratában a „Daily Mail“ hasábjain azt írta, hogy Miskiewicz verseit, akinek szonettjeiben a lengyel nyelv a legkristályosabban cseng, — alig értik már meg.

Ugyan milyen értéke volna Romániának önálló kultúra nélkül és ugyan milyen garanciát tudna Oroszország nyújtani, hogy nem folytatna ethnikai harcot a románság ellen? Tegyük fel, hogy Oroszország látszólag nem nyulna Románia függetlenségéhez, feltehetjük-e erről az Oroszországról, amely jól lehet, tudja, hogy csápjaait Amerikáig soha ki nem nyújthatja s ennek dacára milliókat áldoz pánszláv célokra Kanadában s az Egyesült Államokban, hogy el tudná fojtani aszimiláló törekvéseit? Ugyan mi lett a lengyelekből, a finnekből, az örményekből, az ukrainaiakból s a besszarábiai románokból orosz jogar alatt? S ugyan bizony a románokat megkímélnék ugyanettől a sorstól?

Nekünk, románoknak a tényekkel kell számolnunk. Kulturális és nemzeti életünkben csak akkor lehetünk önállóak, ha kultúránkat és nemzeti életünket józan alapokra fektetjük. A 200 millió orosz rabszolga kolosszus bennünket is rabszolgákká tenné. A szláv nem tud megalázkodni, ő csak leigázni tud. Mi románok egy életerős, demokrácia és szabadság után vágyódó nép vagyunk.

Az orosz cezarizmus emklémája a sónak és kenyérnek való átnyújtása szolgálatot jelent, épen úgy kerülünk kell a Podjedonocwet, a kancukát és a Mirt. A román kultúrát most épen ugy veszélyezteti a cárizmus, mint Romániát a szláv gyűrű, amely nem hogy lazulna, de meg akar fojtani bennünket.